

همه با هم در مسیر بهزیستی، این کانون عشق و فداکاری و ایثار، تار سیدن به رفاه اجتماعی گام بر می داریم

دالانکوه - گزارش
فاطمه انصاری فر

روز بهزیستی و تامین اجتماعی
۲۵ تیرماه هر سال در کشورمان ایران « روز بهزیستی و تامین اجتماعی » نامگذاری شده است. سازمان بهزیستی کشور، به موجب لایحه قانونی سال ۱۳۵۹ در جهت تحقق مفاد اصول ۲۱، ۲۹ و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در زمینه تحقق عدالت اجتماعی تشکیل شده است.

تعریف بهزیستی

در میان تعریف های گوناگون بهزیستی، تعریف سازمان ملل متحد، از همه پذیرفته شده تر است: «سازمان بهزیستی، عبارت است از مجموعه ای هماهنگی در برنامه ها و فعالیت های که زیر نظارت یا کمک دولت، برای بهبود زندگی افراد و گروه های آسیب پذیر جامعه، انجام می شود.»

به طور کلی، پنج گروه از افراد جامعه، نیازمند محسوب شده و در برنامه ریزی های سازمان بهزیستی کشور، مورد توجه قرار می گیرند. این گروه ها عبارت اند از: کودکان، زنان، سالمخوردگان، بزهکاران و معلولان. سازمان بهزیستی، برای کمک به حداقل هزینه زندگی افراد و خانواده های نیازمند و بی سرپرست، و ایجاد زمینه های مناسب برای خود کفایی آنان برنامه ریزی های وسیعی صورت می دهد.

وظایف سازمان بهزیستی

تلاش برای حفظ کيان خانواده های آسیب دیده و آسیب پذیر، نگهداری و مراقبت و توان بخشی معلولان و آماده سازی آنان برای از سرگیری زندگی عادی در جامعه، توسعه پژوهش های کاربردی برای پیش گیری از معلولیت ها و آسیب های اجتماعی بازپروری، اصلاح و ارشاد ناسازگاران و آسیب دیدگان اجتماعی، تأمین موجدات تشویقی و جلب مشارکت های مردمی به منظور بهبود کیفیت خدمات رسانی و حمایت از افشار محروم و آسیب پذیر، و نیز تشویق و حمایت از بخش غیر دولتی به منظور سرمایه گذاری در هر یک از حالت های توان بخشی، اجتماعی و حمایت، از عمده ترين وظایف و مسؤولیت های سازمان بهزیستی ذکر شده است.

سازمان بهزیستی، تنها سازمان و ساختاری در کشور

ایران است که به طور علمی، به بررسی نارهایی ها و مشکلات اجتماعی می پردازد و از نیروی متخصصان و کارشناسان تحصیل کرده علوم اجتماعی و بهداشتی برخوردار است و به انسان های نیازمند کمک می کند. این سازمان تلاش می کند تا ریشه مشکلات را پیدا کرده و بیماری ها و معضلات اجتماعی را از ریشه درمان کرده، از بین ببرد.

با توجه به فرهنگ غنی اسلام و مردم در ایران، از دیرباز همواره طیف وسیعی از خدمات اجتماعی توسط خانواده ها، افراد نیکو کار، روحانیت و مساجد ارائه می شده و موسسات اجتماعی کوچک و بزرگ با تکیه بر نهاد وقف، نه تنها در حوزه بهزیستی بلکه در سایر امور فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به فعالیت می پرداختند. نمونه چنین کارگری، مکتبخانه ها، مدارس، حوزه های علمیه، شفاخانه ها، بیمارستان ها، کاروانسراها و... که طی قرون متمادی ساخته و بنا شده است می باشد.

افزایش مرادوات تجاری، سیاسی و فرهنگی در قرون اخیر با همسایگان و دولت های منطقه منجر به بروز تغییراتی در برخی از حوزه های اجتماعی و اقتصادی شده است.

در حوزه بهزیستی اولین یتیم خانه ایران به سبک شبانه روزی مستقل در تهران محل انبار گندم (سابق) و در دوران ناصرالدین شاه ایجاد شد. از آن زمان به بعد موسسه های مختلفی از سوی دولت ها یا افراد و گروه های خیر برای حمایت از نابینایان و ناشنوایان، معلولین ذهنی و جسمی و همچنین نیازمندان و بی سرپرستان به وجود آمد که خدمات آنها عموماً جنبه رفاهی و آموزشی داشته است. تا پیش از پیروزی انقلاب اسلامی تشکیلات متمرکزی برای ارائه خدمات بهزیستی وجود نداشت و خدمات نسبتاً مشابهی به صورت پراکنده توسط دستگاه های مختلف ارائه می شد. تعدادی از این سازمانها عبارت بودند از:
- سازمان ملی رفاه خانواده ایران
- سازمان بهزیستی و آموزش کودکان و نوجوانان
- سازمان ملی بهزیستی ناشنوایان ایران
- سازمان ملی رفاه ناشنوایان ایران
- سازمان ملی رفاه نابینایان ایران
- سازمان زنان

جمعیت حمایت از اطفال بی سرپرست پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران سازمان بهزیستی کشور در بیست و چهارم خرداد ماه ۱۳۵۹ براساس مصوبه شورای عالی انقلاب اسلامی تشکیل شد. شهید دکتر محمد علی فیاض بخش پس از آن که به پراکندگی سازمان های رفاهی و توانبخشی کشور و عدم هماهنگی لازم بین آنها پی برد، با کمک و همفکری شهید سید محمد باقر لوسائی و تنی چند از همفکرانش لایحه تشکیل سازمان بهزیستی کشور را به شورای انقلاب پیشنهاد کرد و پس از تصویب آن با کار پیگیر و مستمر به سازماندهی تشکیلات و برنامه ریزی برای فعالیت نوین سازمان بهزیستی پرداخت و در مدت کوتاهی توانست ارگان دولتی و کار آمدی برای خدمت به محرومان و مستضعفان کشور ایجاد کند.

در تاریخ ۵۹/۹/۲۹ سازمان تربیتی شهرداری تهران نیز به بهزیستی واگذار شد و در تاریخ ۱۳۶۳/۱۰/۱۶ نیز به موهبه مجلس شورای اسلامی، بار دیگر سازمان بهزیستی در شمار سازمانهای وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار گرفت.

بهزیستی از ارگان اصلی جامعه
اصولاً بهزیستی به مجموعه متشکل از تدابیر، خدمات، فعالیت ها و حمایت های غیر بیمه ای اطلاق می شود که به منظور بسط رحمت اسلامی در جامعه و حفظ ارزش ها و کرامات انسانی، با تکیه بر کمک های مردمی و همکاری نزدیک سازمان های ذی ربط انجام می شود و گسترش خدمات توانبخشی، حمایتی، بازپروری و کمک به تأمین حداقل نیازهای اساسی گروه های محروم و کم در آمد را مدنظر دارد.

کانون اصلی فعالیت ها و برنامه های سازمان بهزیستی، پیشگیری از فرو پاشی زندگی افراد و خانواده های است که به علت مشکلات اقتصادی و ناهنجاری های اجتماعی و فرهنگی دچار آسیب پذیری و ناتوانی های مختلف شده اند و یا از معلولیت های جسمی و روانی رنج می برند. بدون تردید، خدمت رسانی به این گروه ها با کیفیت مطلوب هنگامی امکان پذیر خواهد بود که یک نهاد ویژه بر خودار از توان تخصصی، اقتصادی، اجرایی و سیاسی قوی به شکل منسجم جنبه های گوناگون خدمات مورد نیاز محرومان و مستضعفان را عهده

اهداف اصلی آن با اهداف کلان نظام اقتصادی کشور همسویی کامل وجود دارد. تعهدات سازمان تأمین اجتماعی برابر استانداردهای تعیین شده به وسیله سازمان بین المللی کار و سازمان بین المللی تامین اجتماعی تنظیم شده و بالاترین حد این استانداردها را در بر می گیرد. چونگی تحقق این تعهدات و ارائه خدمات به وسیله این سازمان را قانون معین کرده است. مهم ترین تعهدات و خدمات سازمان تأمین اجتماعی بر مبنای قانون تأمین اجتماعی و مقررات مربوط به آن:

- حمایت در برابر حوادث، بیماری ها و بارداری
- مستمری بازنستگی
- مستمری از کار افتادگی
- مستمری بازنماندگان
- مقرری بیمه بیکاری
- غرامت دستمزد ایام بیماری
- پرداخت هزینه وسایل کمک پزشکی
- کمک هزینه ازدواج
- بنابراین بهزیستی و تامین اجتماعی از ارکان مهم کشور هستند و نیازمند توجه ویژه مسئولین می باشند تا جامعه ای سالم را برای کشور به رمان آورد. کاملاً مشخص است که جامعه ای دارای سازمان بهزیستی و تامین اجتماعی قوی تری باشد خیلی بهتر مشکلات اجتماعی را حل می کند و در واقع آن جامعه آسیب های اجتماعی کمتری دارد و همچنین قانونمند تر است.

و برزیل، تأمین اجتماعی حقی است که توسط قانون اساسی تضمین می گردد. امروزه، بیشتر کشورها دارای اشکالی از سیستم های تأمین اجتماعی می باشند. رایج ترین برنامه تأمین اجتماعی در سراسر جهان، برای مستمری های بازنستگی، از کار افتادگی، و بازنماندگان به همراه برنامه هایی برای ارائه مزایا به آسیب های ناشی از کار و بیماری های حرفه ای، بیماری و بارداری، کمک عائله مندی و بیکاری می باشد.

سازمان تأمین اجتماعی

سازمان تأمین اجتماعی یک سازمان بیمه گر اجتماعی است که مأموریت اصلی آن پوشش کارگران مزد و حقوق بگیر (به صورت اجباری) و صاحبان حرف و مشاغل آزاد (به صورت اختیاری) است. براساس قانون، سازمان تأمین اجتماعی یک سازمان عمومی غیر دولتی است که بخش عمده منابع مالی آن از محل حق بیمه ها (با مشارکت بیمه شده و کار فرما) تأمین می شود و متکی به منابع دولتی نیست. به همین دلیل، دارایی ها و سرمایه های آن متعلق به افشار تحت پوشش در نسل های متوالی است و نمی تواند قابل ادغام با هیچ یک از سازمان ها و مؤسسات دولتی یا غیردولتی باشد. تکیه گاه اصلی سازمان تأمین اجتماعی مشارکت همه جانبه کار فرمایان، بیمه شدگان و دولت در وظایف و تأمین منابع مالی است. اصول و مبانی بیمه گری این سازمان به نحوی تنظیم شده که بین

رئیس بهزیستی بو بین میاندشت مطرح کرد:

برابر سازی فرصت ها با تغییر نگرش جامعه به افراد دارای معلولیت

مددجویان مسکن می باشد برای مسکن این عزیزان چه اقداماتی صورت گرفته است؟
* رئیس بهزیستی بو بین میاندشت: بهزیستی بو بین میاندشت در زمینه تأمین و تعمیر مسکن برای مددجویان فاقد مسکن بر اساس اعتبارات ابلاغی سازمان و همچنین با مشارکت خیرین و نیکوکاران اقدام به فعالیت نموده است. از سال ۹۹ تاکنون با کمک بهزیستی ۲۰ پروژه مسکن افتتاح، ۴۵ نفر از مددجویان تحت حمایت جهت جانمایی در پروژه های مسکن محرومین به بنیاد مسکن معرفی و از تسهیلات مسکن استفاده نموده اند.

خبرنگار: چه تعداد از مددجویان تحت پوشش دارای سوابق بیمه ای می باشند؟
* رئیس بهزیستی بو بین میاندشت: تاکنون ۲۵۰ نفر از مددجویان تحت حمایت دارای بیمه خدمات درمانی، ۲۴ نفر از زنان سرپرست خانوار دارای بیمه روستاییان و عشایر، ۳۱ نفر از محل اعتبارات هدفمندی یارانه ها و سازمان بهزیستی تحت پوشش بیمه قرار گرفتند.

خبرنگار: در حوزه اشتغال مددجویان چه اقداماتی صورت گرفته است؟
* رئیس بهزیستی بو بین میاندشت: به منظور افزایش سطح مهارت های فنی و فراهم سازی فضای برای توانمندسازی و بازتوانی افراد جامعه هدف، کارگاه های آموزشی متعدد توسط بهزیستی برگزار گردید است. بر اساس اهداف سازمانی افرادی که امکان آماده سازی شغلی آنها فراهم باشد خدمات متفاوت از قبیل پرداخت تسهیلات خود اشتغالی، پرداخت حق بیمه سهم کار فرما، پرداخت حق بیمه سهم خویش فرما و معرفی به مراکز اشتغال ارائه می نماید. در سال ۹۹ به ۶۴ نفر از مددجویان تحت حمایت بهزیستی با تخصیص اعتباری بالغ بر ۳۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال جهت ایجاد اشتغال تسهیلات اعطا گردیده است.

خبرنگار: در بحث از دواج مددجویان چه تسهیلاتی شامل آنان می گردد؟
* رئیس بهزیستی بو بین میاندشت: کمک هزینه ازدواج به صورت بلاعوض به مددجویان تحت حمایت در حوزه امور اجتماعی و افراد دارای معلولیت از محل اعتبارات مشارکت های مردمی پرداخت می گردد.

خبرنگار: معلولین حوزه امور توانبخشی علاوه بر خدمات مستمری چه کمک های دیگری به آنان می شود؟
* رئیس بهزیستی بو بین میاندشت: در حوزه توانبخشی علاوه بر خدمات مستمر مالی خدماتی از جمله: شناسایی، ارزیابی و نیازسنجی وسایل و

تجهیزات کمک توانبخشی، ارائه خدمات و وسایل کمک توانبخشی از قبیل ویلچر، واکر، تشک طبی، ارتز و پرتز، تسهعی و کشش طبی و... خرید خدمات پرداخت کمک هزینه خدمات توانبخشی شامل کار درمانی، گفتار درمانی، فیزیوتراپی، بینایی سنجی و شنوایی سنجی)، پرداخت کمک هزینه جهت مناسب سازی خودرو و شخصی منزل افراد دارای معلولیت، پرداخت حق پرستاری و مددکاری افراد دارای معلولیت شدید و خیلی شدید به خانواده هایی که فرزند خود را در منزل نگهداری میکنند، پرداخت حق پرستاری افراد ضایعه نخاعی، پرداخت کمک هزینه لوازم بهداشتی، پرداخت کمک هزینه موردی، برگزاری کارگاههای آموزشی ویژه افراد دارای معلولیت، پرداخت کمک هزینه ویژه بیماران اشتغال و توانمندسازی افراد دارای معلولیت، از محل اعتبارات صندوق کمیته توانبخشی، اعطای تسهیلات قرض الحسنه از محل صندوق های خرد مالی جهت اشتغال زایی افراد دارای معلولیت، پرداخت کمک هزینه درمان، پرداخت کمک هزینه وسایل ضروری منزل، فعالیت از خدمت سربازی بر اساس ماده ۲۶ قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت، ارائه خدمات مددکاری و مشاوره به افراد دارای معلولیت ارائه می گردد.

خبرنگار: در حیطه فرهنگی اقدامات اموزر فرهنگی و پیشگیری این اداره شامل چه بخش هایی می شود؟
* رئیس بهزیستی بو بین میاندشت: در حوزه امور فرهنگی اقدامات و فعالیت های متعدد از قبیل تولید و گسترش عفاف و حجاب، تشکیل مستمر جلسات شورای فرهنگی، اجرای برنامه های دینی و مذهبی، اجرای نشست و سخنرانی، اجرای مسابقه و برگزاری نمایشگاه دست آوردهای جامعه هدف، برگزاری نماز جماعت به صورت مستمر، نصب پوستر و تبلیغات محیطی به مناسب های ملی و مذهبی، اجرای برنامه هایی در راستای تحقق امر به معروف و نهی از منکر و حقوق شهروندی صورت گرفته است.

خبرنگار: یکی از اقدامات خوب ادارات در بهزیستی بحث سنسجش بینایی کودکان است در این خصوص توضیحی بفرمایید؟
* رئیس بهزیستی بو بین میاندشت: بینایی سنجی یکی از برنامه های تاثیر گذار در شناسایی مشکلات بینایی و تنبلی چشم در کودکان ۳-۶ سال می باشد که به پیشگیری از معلولیت ها منجر می گردد. اقدام فرمالیگری در شهرستانها با حضور در پایگاه دائمی و بینایی در صورت سیار و مراجعه به روستاهای تابعه صورت پذیرفته است.

دالانکوه - قاسم براتی - رئیس اداره بهزیستی شهرستان بو بین میاندشت

شغلی برای این افراد محقق گردد.
خبرنگار: انتظار شما از مردم به عنوان کسی که با معلولین و مددجویان در ارتباط مستقیم هستید در برخورد با این قشر تحت پوشش چیست؟
* رئیس بهزیستی بو بین میاندشت: با عنایت به این موضوع که ۱۰ درصد هر جامعه از افراد دارای معلولیت تشکیل می دهد و این افراد به دلایل مختلف از قبیل ژنتیک، بیماری، تصادف و سوانح دارای معلولیت گردیده اند انتظار داریم که جامعه بدون هیچ گونه تفاوت، جدایی و تبعیض با افراد دارای معلولیت برخورد نماید. این افراد دارای محدودیت ها و روحیه حساستر نسبت به بقیه افراد جامعه می باشند که لازم است برخورد با آنها محتاطانه تر، بدون نگاه ترحم آمیز باشد.
خبرنگار: نحوه جمع آوری کمک های مردمی چگونه است؟
* رئیس بهزیستی بو بین میاندشت: در حال حاضر کمک های مردمی به صورت نقدی و غیر نقدی، کمک های نقدی از طریق پرداخت باندستگاه POS، رازیز به شماره حساب مشارکت های مردمی سازمان و دریافت کمک های غیر نقدی بسا مراجعه به اداره بهزیستی شهرستان واقع در خیابان قدس - جنب فروشگاه شرکت تعاونی مهر پرور جمع آوری می گردد.
خبرنگار: ضمن تشکر از شما صحبت پایانی خود را بفرمایید.
* رئیس بهزیستی بو بین میاندشت: همه نهاد ها و سازمان ها باید فعالیت های خود را بر تضمین فرصت های شغلی مناسب برای افراد دارای معلولیت متمرکز نمایند و بسا برنامه ریزی های صحیح فعالیت های منجر به اشتغال را مدیریت نمایند. همچنین با توجه به تصویب قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت و عدم اجرایی شدن برخی از مصوبات تمام نهاد ها و سازمان ها تلاش نمایند تا این افراد از حقوق شهروندی خود بهره مند گردند.

بو بین میاندشت نیز با هدف حفظ و تحکیم بنیان خانواده به عنوان اصلی ترین نهاد جامعه، پیشگیری از طلاق و عوارض ناشی از آن و همچنین توانمندسازی خانواده اقدام به برگزاری کارگاههای آموزشی مهارت های زندگی، آموزش خانواده پیش از ازدواج و پس از ازدواج، ارائه یاری برگ جهت دریافت خدمات مشاوره و روانشناختی از مراکز مشاوره تحت نظارت بهزیستی و همچنین با ارائه خدمات مشاوره به زوجینی که در معرض طلاق قرار دارند برای سازش ماندگار تلاش می نماید.
خبرنگار: یکی از فعالتهای این سازمان بحث جذب و جلب مشارکت های مردمی است در این خصوص آیا اقداماتی صورت گرفته است؟
* رئیس بهزیستی بو بین میاندشت: در راستای اهداف سازمان بهزیستی و به منظور ارتقای سطح کیفی و کمی ارائه خدمات به جامعه هدف بهزیستی بو بین میاندشت نیز به یاری خیرین و جذب مشارکت های مردمی نیاز دارد. تاکنون مشارکت های مردمی به صورت نقدی و غیر نقدی در قالب فطره، نهذورات و طرح های اعلام شده از سوی سازمان بهزیستی جمع آوری گردیده و جهت کمک به مددجویان تحت پوشش توزیع شده است. امید داریم در راستای خدمت رسانی به جامعه هدف با حمایت و مشارکت خیرین محترم خدمات ارزشمندی را به سر انجام برسانیم.
خبرنگار: انتظار شما از افکار عمومی و مردم چیست؟
* رئیس بهزیستی بو بین میاندشت: با توجه به اینکه بهزیستی یک سازمان حمایتی است و مردم شناخت کافی با فعالیت ها و عملکرد این سازمان ندارد اعتقاد به صورت رایگان ارائه نشده خدمات فضای مجازی با خدمات متنوع این سازمان آشنایی پیدا کرده تا بتوانند در حمایت از افراد دارای معلولیت و ارتقای سلامت اجتماعی جامعه خود سهم به سزایی داشته باشند. مساله دیگر اینکه افراد دارای معلولیت تحت حمایت این سازمان دارای استعداد و توانمندی های باقیه می باشند که با تغییر نگرش و نگاه مثبت جامعه و کار فرمایان نسبت به ایشان فرصت